65ste Jaargang No. 5366 — DAGBLAD — Dinsdag 2 Maart 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee, Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Vandenberg houdt pleidooi voor het Marshalplan

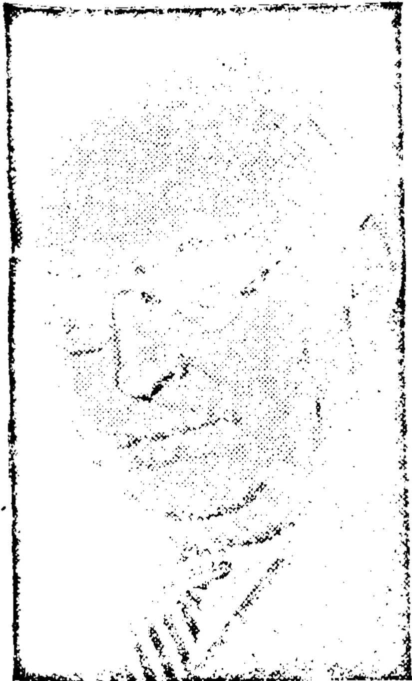
Britten beschuldigen Joden van onverantwoordelijkheid

Politieke bedrijvigheid in Finland

Soepeler houding van de U.S.A. ten opzichte van Franco

VANDENBERG OVER MARSHALL PLAN.

De Noordamerikaanse senator Vandenberg zeide, dat de communistische Cominform een beroep doet op haar aanhangers om het Marshall plan schipbreuk te doen lijden. Het is inderdaad een „koude oorlog". Het is een

VANDENBERG
. . . . vrede met rechtvaardigheid.

oorlog tegen het onafhankelijk herstel van Europa. Het ligt voor de hand dat zij tot ons gericht. is Toch zeide Vandenberg nog: Er valt niets anders voor te stellen, waarmede West Europa economisch geholpen zou kunnen worden, dan de Sovjet politiek te bedreigen met dergelijke consequenties, welke zij vrijwillig niet zou willen aanvaarden. De vrede met rechtvaardigheid is onze allergrootste bezorgdheid. Elke gedachte aan een oorlog is tegenstrijdig met onze idealen. Vrede en bevrediging zijn geen loutere termen. Het totalitair idee om practisch de wereld te verdelen tussen Moskou en Noordamerika is geen vrede. Het zou een eenvoudige en oneerlijke wapenstilstand zijn welke vooraf gaat aan een niet uit te spreken chaos.

Aangezien Vandenberg het woord heeft gevoerd, zijn er aanwijzingen dat de Senaat het herstel programma zal goedkeuren. Dit althans is de vorm welke door het comite van buitenlandse aangelegenheden is aangenomen. Na een tien à veertiendaags debat hierover vermoedt men dat de Senaat dit programma zal goedkeuren. Vandenberg zeide, dat hij niet boos was op diegenen, die dit plan afkeuren, welk plan Noordamerika in staat zou stellen de naties in Europa te helpen opbouwen binnen de 52 maanden.

Hij zeide echter: „Ik mag niet nalaten aan diegenen die het plan hebben afgekeurd mede te delen dat zij zich niet veilig hebben gesteld door dit plan te verwerpen. Zij hebben zich hierdoor bloot gesteld aan andere risico's, welke volgens mij veel groter zijn. Dit hulpplan, aldus Vandenberg helpt de derde wereldoorlog tegen te gaan, voordat het begint. Dit plan bestrijdt de economische chaos, welke een ontbinding zou bespoedigen. Dit handhaaft de Westerse beschaving. Dit zou teweeg brengen dat West Europa hierna geheel onafhankelijk van Noordamerika komt te staan.

Enkele Senatoren inclusis Taft van Ohio, voorzitter van het republikeinse politiek comite, hebben verklaard dat zij ervoor zullen stemmen om het aanvangsbedrag van 5300 millioen dollar te limiteren. Dit bedrag is aangevraagd om in April as. te beginnen met een voorlopig programma welk 12 maanden duren zal. Vandenberg heeft voor dit bedrag gepleit, zeggende dat het beter is aan te vangen met een bedrag welke tot resultaten zou kunnen leiden, dan met een bedrag welke het succes in twijfel brengt en misschien wel op een mislukking uitloopt. Hij berichtte dat het Congres gevraagd zal worden om in Januari as. het geheel programma te herzien.

Vandenberg zeide dat het falen of slagen van het programma zal afhangen van de administratie hiervan. Hij voegde eraan toe, dat het voor de president van Amerika een zware en verantwoordelijke taak is een administrator voor dit plan te benoemen.

PALESTIJNSE REGERING BESCHULDIGT JODEN.

De Palestijnse regering verklaarde, dat de Joden mede moeten helpen het terrorisme in toom te houden of anders het recht verliezen geteld te worden onder de beschaafde volken. Zij beschuldigde het Joodse agentschap ervan zich van te verontschuldigen van de verantwoordelijkheid voor terroristische daden door 'berekende valsheid en propaganda'. De verklaring zegt, dat de leiders van de Joodse gemeenschap zich zelf om politieke redenen ongeschikt hebben getoond om enige stap te ondernemen ter veroordeling van personen, die verantwoordelijk zijn voor deze misdaden. Zij zijn er dus schuldig aan, dat de wetteloosheid zodanig toeneemt, dat de gemeenschap zelf bedreigd wordt en wel van binnen uit. Deze verklaring werd afgegeld na het bombardement van een trein, waarbij Zondag 27 Britse soldaten gedood werden. De ondergrondse beweging van de Stem maakte bekend, dat zij verantwoordelijk is voor de aanslag. Het Joodse agentschap veroordeelde het bombardement, maar ging verder niet in op de Engelse beschuldigingen. Een officieuze Joodse zegsman noemde de Britse verklaring olie op het vuur gieten en zag het als een Britse poging om de wereldopinie op te zetten tegen de Joden en tegen de toekomstige Joodse Staat.

FINSE CONSERVATIEVEN TEGEN.

Arvo Sclminen, de voorzitter van de conservatieve groep in het Finse Parlement zeide, dat zijn partijgangers zich verzetten tegen een vriendschapsverdrag en een verdrag van wederzijdse bijstand met Rusland. Hij legde er echter de nadruk op, dat het standpunt van de partij nog niet vastligt. Sclminen zeide, dat de conservatieven het vredesverdrag met Rusland voldoende vinden. Hij zeide, dat zijn partij niet tegen vriendschap was of tegen een culturele uitwisseling, maar dat zij niets voelde voor een militaire overeenkomst. De coalitie der Finse conservatieve partijen heeft 28 van de 200 zetels in het Parlement. De 'Democratische Unie van het Volk' bestaande uit: communisten en procommunistische sociaal-democraten heeft 51 leden en is daarmede de grootste groep in het Parlement. Sclminen zeide, dat er een groot verschil bestaat tussen de Balkanlanden en Finland. De levensstandaard in Finland is hoger. Het parlementaire en politieke leven is gestabiliseerder en geestelijk is het volk rustiger.

AMERIKAANSE LENING AAN FRANCO REGERING?

Spaanse republikeinse bronnen delen mede, dat de Noordamerikaanse politiek herzien is opdat het mogelijk worde dat Noord-Amerika een privé lening geeft aan de Franco regering. Deze lening zal 200 millioen dollars bedragen. Ondergrondse leiders in Spanje weten mede te delen, dat een missie Spanje zal verlaten binnen de twee weken, teneinde dit crediet met de Noordamerikaanse banken te gaan regelen. Deze nieuwe Noordamerikaanse houding is een andere verwikkeling in de Noordamerikaanse campagne om het communisme in toom te houden. Zij vrezen dat het Franco-regiem zonder hulp zou vervallen tot het communisme.

Het geld zal gebruikt worden om Franco uit zijn financiële moeilijkheden te redden. Er wordt wel aan toegevoegd, dat deze lening aan de Franco-regering totaal niet betekent, dat er een zichtbare verandering heeft plaats gevonden in de politiek van het Noordamerikaanse Staatsdepartement ten opzichte van de Generalisimo.

De Republikeinen zeiden, dat het Staatsdepartement hetzij officieel of officieus, dikwijls de pogingen tot het verkrijgen van een privé-lening heeft doen verijdelen Met opzet wordt Spanje gehouden buiten het herstelplan voor Europa, het zg. Marshall plan. Verleden week heeft de Britse regering medegedeeld, dat zij zich er tegen zal verzetten, dat Spanje enig deel krijgt in de Noordamerikaanse hulpverleningen.

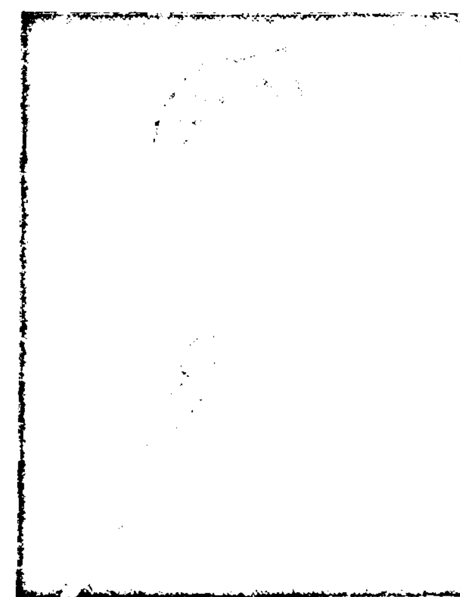
Een ondergrondse berichtgever uit Madrid vertelde, dat zowel Franco als zijn aanhangers zeker geloven, dat deze privélening zal slagen. Dit zal plaats vinden, aldus de berichtgever, al is het slechts een poging om deze anti-communistische verschansing te handhaven in West Europa.

Spaanse republikeinen te Londen delen mede, dat Franco dubbel profijt zal trekken uit deze privélening. Franco zal namelijk zijn regiem versterken en zou dan de vrijheid krijgen om die politieke verplichtingen aan te gaan die ook de andere deelnemende landen aan het Marshallplan gesloten hebben. Een zegsman van de Britse regering deelde mede, dat Engeland zich steeds zal blijven verzetten tegen een eventuele deelname van de Franco regering aan het herstelprogramma. Aan de andere kant is Engeland een aanhanger van de socialistische leider Indalecio Prieto, welke een poging doet om een anti-Franco interim-regering in Spanje te vestigen.

Vernomen wordt dat Prieto deze week naar Europa zal vertrekken. Hij heeft ongeveer vier maanden in Noord-Amerika vertoefd, alwaar hij pogingen heeft aangewend om een overeenstemming te bereiken tussen de Republikeinen en de monarchisten omtrent een nieuwe constitutie voor een nieuwe regering.

De republikeinse groepen hebben te kennen gegeven, dat zij alle steun zouden verlenen aan Prieto, wanneer hij ver genoeg gevorderd is met zijn beweging. Ook de monarchisten hebben hem steun toegezegd.

Een bron zeide, dat, ofschoon de meeste monarchisten in Spanje deze toestand afkeuren en Don Juan de Troon willen geven, zij toch genegen zijn om te helpen.

Vandaag is het de verjaardag van onzen Heiligen Vader, die 72 jaar wordt. Ook is het de verjaardag van de verkiezing tot Paus. In geen eeuw heeft het Pausdom zo in het brandpunt der wereldhistorie gestaan, in geen eeuwen hebben de volken zo opgezien naar den Paus van Rome, die zelf buiten politiek staande als hoeder van Gods zedenwet in de komende jaren, misschien zelfs maanden, een rol zal spelen als wellicht nooit tevoren door een Paus gedaan is.

het nieuws van vandaag

In Finland worden druk besprekingen gevoerd over het aanbod van Rusland om een vriendschapsverdrag en een verdrag van militaire bijstand te sluiten. Het is tekenend voor de Russische politiek' dat het machtige wereldrijk aan het zo kleine Finland om vriendschap vroeg. Het is een politiek dreigement om zich nauwer aaneen te sluiten. Als het niet goedschiks gaat, dan zal het wel kwaadschiks gedaan worden. Op slot van rekening heeft ook Finland een communistische minister van Binnenlandse Zaken, die al wel lang zijn maatregelen getroffen zal hebben. Ook de communisten van Finland zijn paraat om een gunstige beslissing van de regering af te dwingen beginnen zij reeds met het organiseren van bijeenkomsten der verschillende arbeidersbonden. Het communistische blad „Tyockansas Sanomat" zeide, dat de arbeiders het verdrag met Rusland wensen omdat het de beste manier is om de belangen van Finland en de zaak des vredes te dienen. Reeds gisteren werden de eerste fabrieksbijeenkomsten gehouden in twee der belangrijkste Finse industriecentra. De metaalarbeiders namen een resolutie aan, waarin de aanneming van het verdrag aanbevolen werd. De resolutie zeide, dat de regering de vriendenhand moet grijpen, die wordt toegestoken. De politieke leiders houden besloten vergaderingen over de quaestie wat gedaan moet worden en wat de gevolgen zullen zijn voor de verhoudingen met West-Europa. Morgen zullen de verschillende meningen aan de president worden overhandigd, waarna de quaestie in het Parlement komt. Het zijn natuurlijk allemaal dingen, die gebeuren moeten, maar eenieder kan wel nagaan, dat dit alles niets geeft tot het eindresultaat. Finland zal moeten buigen en zal de Russische hand moeten grijpen, want anders krijgt het de vuist in de nek. Geen wonder, dat de Engelse pers er bij de Verenigde Staten op aandringt, dat er een ernstige waarschuwing moet gericht worden tot Rusland. Er moet opgetreden worden en de Verenigde Staten moeten Rusland botweg zeggen: Nu is het genoeg. Nog een stap verder en wij slaan toe. Als het zo doorgaat, komt het er toch van. Want de landhonger van Rusland is toch niet te stoppen. Welk land komt er na Finland? Bovendien is West-Europa door de communisten in eigen land enorm verzwakt. Elk land heeft zijn derde kolonne, die nog goed behandeld moet worden om Rusland niet te grieven. Nazie-Duitsland werd verslagen, maar een groter gevaar is ontstaan. De hulp van het Marshallplan komt waarschijnlijk voor een groot gedeelte te laat. Eer dat het aangenomen is en in werking treedt, kan er al weer heel veel gebeurd zijn. Slechts een krachtig optreden zal Europa nog kunnen redden van de Russische verovering. Al te veel soepelheid en te veel politiek gekonkel brengen op den duur toch geen uitweg. De waarheid in woorden en daden zal uiteindelijk zegevieren, zij het dat daarvoor puinhopen nodig zijn. Onrechtvaardigheid in de politiek, ook al gebeurt het nog zo slim, zal zich uiteindelijk wreken. Dit gaat op voor binnen- en buitenlands gebruik. Het sparen van personen ten koste van de zaak betaalt uiteindelijk slecht. Om Stalins vriendschap te behouden offert men grote stukken van Europa op.

Recht tot het Hart

Hoe zal, wie zelf geen maat weet te houden, anderen tot levens deugd opvoeden?

Spanning in „Oud Wassenaar"

door

Ad. Versney.

Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

Wanneer ge deze brief in Oranjestad en the Bottom, Julianadorp en de andere plaatsen van de Antillen onder ogen krijgt weet U reeds, hoe de afloop geweest is van de houding der heren Jonckheer, v.d. Meer en Irausquin.

Het telegram hierover, dat Uw persvertegenwoordiger na deze brief pas kan versturen — de feiten zijn thans nog niet bekend — achterhaalt deze luchtpostcorrespondentie, maar wel kunnen wij U thans vast de indrukken weergeven van een spannende middag op „Oud-Wassenaar", waar genoemde heren tot het besluit terug te keren zijn gekomen.

De heer v.d. Meer en Efrain Jonckheer zaten tezamen in de hal van het hotel. Nico — U weet wel, het factotum — droeg de nodige versterkingen aan. Dr. da Costa Gomez belde juist op in een van zijn pogingen de gemoederen tot rust te brengen. Eman, die practisch besloten had te blijven, was in een opgewonden gesprek geraakt met enkele heren achter in de zaal. Plantz kwam iets later aan, zichtbaar geagiteerd en volkomen in een impasse. Op hem als voorzitter immers, drukte de last van de moeilijkheden, waarin men was geraakt. Een ogenblik later zien we hem in hevige bewogenheid woorden wisselen met mr. v.d. Meer.

Het gaat over geldvoorzieningen, afrekening, auto's, kortom, alles dat wijst op een spoedige vertrek. Mr. Joep Schroeder is bezig met allerlei papieren, grote couverts en mappen en we horen het vertellen, de heren v.d. Meer en Jonckheer zullen, waarschijnlijk per K.L.M., terugkeren naar Willemstad. Op het moment, dat we dit schrijven, is nog niet bekend, of Juan Irausquin mede zal reizen, want de Arubaan vertoeft in Zuid-Limburg, bezig het mijnwezen te bestuderen.

Maar och arme, de heer Irausquin zal zich deze vliegtocht naar de Limburgse mijnen zijn leven lang herinneren. Niet omdat het daar zo hoog in de luchten koud was, maar tijdens deze tocht heeft onze Arubaan zijn gouden polshorloge van maar even duizend gulden verloren. Toen hij aan land stapte en de tijd wilde weten, kwam hij tot deze schrikbarende ontdekking. Laten we hopen, dat het horloge nog terecht komt.

De heer Eman evenwel heeft besloten in Den Haag te blijven en heeft tevens het gelukkige besluit genomen om de vergaderingen bij te wonen, teneinde zijn visie op het Arubaans vraagstuk te kunnen voordragen.

Uiteraard zullen de nodige stukken gewisseld worden. De heer Jonckheer was voornemens een brief aan minister Jonkman te schrijven met de motieven van het vertrek. Telegrafisch en uitvoerig in mijn brief, die ik hierover morgen hoop te schrijven, zullen de bijzonderheden omtrent deze missieve naar de Antillen worden overgebracht. Momenteel is hierover nog niets concreets bekend en het zou onjuist zijn voor een objectief waarnemer bij een zo precaire aangelegenheid af te wijken van de loutere feiten, omdat men uit bespiegelingen te spoedig geneigd is voorbarige conclusies te trekken, die later dan tot misverstand kunnen leiden.

De Fase der Beginselformering

door

Ad. Versney.

Curaçaos Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

In Den Haag, daar woont een graaf. En zijn zoontje heeft Jantje. Als je vraagt, waar woont je pa, dan wijst hij met zijn handje.

Waarheen wijst Jantje? Natuurlijk naar het Binnenhof. En wij moesten onwillekeurig aan dit versje denken, toen wij Woensdagmorgen op het ruime Binnenhofplein, vol majestueuze statigheid, genoten van het prachtige weer, dat nu werkelijk minder ijzige kanten heeft als toen wij U de vorige keer schreven. Toen was het koud, toen zagen we al dikbejaste lieden, met berenmutsen op, stoer kijkend naar de ijsbanen optrekken. U weet het, Emile Waldteufel... Nu is het weer aangenaam, af en toe priemt de wind nog wel eens even, maar veel last hebben we er niet van. Zo zagen wij juist dr. Joh. Hartog, die naar zijn kleding te oordelen wel uit de Siberische laagvlakten scheen gekomen te zijn. Ook hij had een prachtige berenmuts op, zijn oorstukjes staken nauwelijks van onder de rand dier „kolbak" uit. Hij was treurig gestemd, er viel zo weinig te beleven bij de Ronde Tafel Conferentie, meer, dat had hij, evenmin als de bouwers van de „perskamer", nooit durven denken.

De journalisten in het Haagje — en dat zijn er heel wat, want er verschijnen daar meer dan een dozijn bladen — komen iedere dag trouw op het departement van Overzeese Gebiedsdelen en vragen naar het nieuws. Nieuws, dat uiteraard betrekking heeft op de toestanden in Oost-Indonesië en dat nog steeds „head-line news" is voor alle Nederlandse couranten. En passant vraagt men natuurlijk ook aan de heer D. E. Hoorens van Heyningen, wat er toch nu met de West aan de hand is. En vragen als, wat voeren de mensen nu feitelijk uit en wordt er nu wel wat gedaan,

verraden maar al te zeer, dat de West toch ook in de belangstelling blijft staan...

Welnu, ook wij hebben eens ons licht opgestoken. Wij ontmoetten daar „Beurs en Nieuwsberichten's" Geertesema Beckering, die binnenkort als redacteur van het in Den Haag verschijnend dagblad „De Nieuwe Courant" naar de Oost vertrekt. Maar het nieuws, dat het secretariaat-generaal verschaft, is laat en zegt weinig of niets. Uit verdere inlichtingen is wel gebleken, dat hard gewerkt wordt, zelfs zeer hard en langdurig, want, de heer secretaris-generaal de heer Bot, verzekerde het ons plechtig, wij willen haast maken en opschieten.

Zo is er Woensdagavond een vergadering geweest met de minister van Overzeese Gebiedsdelen, die tot 12 uur in de nacht duurde en toen maar afgebroken werd, omdat, aldus verklaarde ons een hooggeplaatst ambtenaar op voornoemd departement de minister het bij wijze van spreken „afknapte". In gangbaar Curaçaos uitgedrukt wil dit zo veel zeggen, dat de minister zeer vermoeid was.

Zoals wij reeds releveerden heeft de laatst gehouden openbare vergadering van Maandag 16 en Dinsdag 17 Februari de conferentie onmiddellijk het werk in de secties hervat ter bespreking van de bijzondere onderwerpen, zoals buitenlandse betrekkingen, defensie, nationaliteit en burgerschap. Er zullen inhaerent daaraan verbonden ook nog wel andere besprekingen gevoerd zijn, die nauw verband houden met deze aangelegenheden.

Woensdagmorgen kwam de conferentie in comité-generaal bijeen met minister Götzen om de toekomstige financiële en economische samenwerking tussen de Antillen, Suriname en Nederland te bespreken. De avond daarvoor had men reeds een agenda voor de verschillende dagen opengesteld, maar nog geen datum bepaald voor de eerstvolgende openbare vergadering.

De redactie-commisies, die tijdens de tweede openbare vergadering was samengesteld, heeft zich bezig gehouden met het formuleren van bereikte conclusies. Woensdag heeft deze commissie eveneens een bespreking gevoerd met de voorzitter van de grondwetsherzienings - commissie. Zoals ge ziet, is deze veertien dagen de conferentie dus practisch zonder ophouden aan de arbeid geweest en het resultaat is, dat de fase der algemene beschouwingen thans overgaat in de fase der beginselformulering, of anders gezegd, het vastleggen van de beginselen, die bij de algemene beschouwingen tot uitdrukking waren gebracht. Zoals ge begrijpt, verrichten de delegaties ook nog veel werk in de vorm van interne besprekingen en het onderhouden van contact met allerlei departementen.

Persstemmen over de Conferentie

door

Ad. Versney.

Curaçaos Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

Er zijn momenteel niet veel bladen, die commentaar leveren op de gang van zaken de RTC betreffende. Ach, er is ook zo weinig te melden; ook kan het hierin liggen, dat de bladen hun wijsheden voor zich houden, om te zijner tijd meer belangstelling te tonen. De Nederlandse bladen, die nog steeds aan de wetten van papierdistributie onderworpen zijn, krijgen een extra papiertoewijzing, om aldus in de gelegenheid gesteld te worden de vraagstukken van de West met hun redactionele lampen te belichten. En extra papier wil zeggen extra copy.

Het blad „De Maasbode" heeft „enkele terechtwijzingen gemaakt na de debatten in de Eerste Kamer. „De Maasbode" constateert, dat waar de „Pax Neerlandica" heerst, het economisch bedrijf een zeer behoorlijke kans heeft om zich te ontwikkelen. Deze eilanden over te leveren aan de groep van Zuid-Amerikaanse republieken, onderhevig aan communistische en andere aan het Christendom schadelijke invloeden, zou een einde kunnen zijn van Curaçao's welvaart en tevens een gevaarvolle verhouding scheppen tot de Verenigde Staten, die in deze invloeden niets anders kunnen zien dan een dreiging voor de wereldvrede.

Het blad vervolgt dan: Iedereen op Curaçao weet, dat het maar enkele personen zijn, die opruiende taal spreken en deze dan later in het partij-orgaan „De Democraat" laten verspreiden om het aldus voor te stellen, alsof al degenen, die op zo'n vergadering van de partij aanwezig waren, er mee instemmen. Pijnlijk, noemde „De Maasbode" het moment, waarop Plantz het boek van „Paul Blanshard" citeerde.

Hier neemt een Curaçaoënaar het op voor een blanke Amerikaan, terwijl hij toch heel goed weet, hoe verschillende Amerikanen zich stellen tegenover lieden van de kleur en zelfs niet in hun gezelschap willen zijn. Ten aanzien van het kiesrecht wenst zij algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen, maar dan onder zekere garanties. De duur om in de termen van kiesgerechtigd te zijn, moet, indien men de mond vol heeft over gelijkstandigheid en gelijkgerechtigheid, voor ieder staatsdeel afzonderlijk gelijk zijn. Dit wil zeggen, aldus besluit dit blad, dat de Ned. Antillen dezelfde termijn in acht zouden moeten nemen als die bijv. Nederland stelt ten aanzien van binnen zijn grenzen in Europa verblijvende Antillianen.

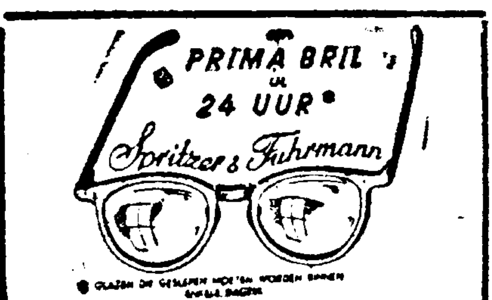
Het critisch weekblad „De Nieuwe Post" doet haar naam critisch wel enigszins geweld aan, wanneer zij onder de kop „Wilt U mij excuseren" opmerkt, dat na de toespraak van van der Meer, de heren Eman, Irausquin en Jonckheer de vergadering verlieten. En dan te weten, dat juist de heer v.d. Meer namens de overige drie „afwezige" leden de verklaring aflegde.

„Het Binnenhof" (RK) wijdt een beschouwing aan de door mr. van Helsdingen en dr. W. Ch. de la Try-Ellis uitgebrachte adviezen. Het noemt het rapport van dr. W. Ch. de la Try-Ellis een document van grote waarde. Van dr. de la Try-Ellis, aldus dit blad, geldt, dat hij een groot deel van de bovenlaag der Curaçaose bevolking vertegenwoordigt.

Het Cultureel weekblad **„De Nieuwe Eeuw"** geeft slechts een beschouwing van en over het eindverslag. Het noemt dit eindverslag een groot staatsstuk en plaatst als kop boven dit wel wat al te gedegen artikel „De Trèves-zaal, het Linggadjati voor de West?" Zoals onze lezers weten, is het eindverslag geboren uit talloze besprekingen, die in de Trèves-zaal zijn gehouden en waarover Uw persvertegenwoordiger reeds een kleine beschrijving heeft gegeven over het op artistiek hoogstaand interieur.

„Het Algemeen Handelsblad" (H. de Wit) maakt een analyse over de besprekingen over het Koninkrijk in „nieuwe stijl".

Het blad zegt: In de practijk zal het van veel belang zijn, dat zo spoedig mogelijk veranderingen, zoals die thans met de voorgestelde wijziging der staatsregelingen voor de West zijn ingeleid, worden doorgevoerd. Het aannemen van een voorstel ter conferentie, dat hierbij door de regering en de Staten-Generaal zoveel mogelijk spoed zal worden betracht, is een van de meest positieve besluiten, die tot dusver kunnen worden gemeld. Door overgangsvormen te vinden, die voorlopig bevrediging schenken, zal het mogelijk zijn aan de arbeid voor het construeren van de Unie en Koninkrijksorganen de bezonnenheid en objectiviteit te verlenen, die dit werk niet kan ontberen. Suriname en Curaçao, die tijdens de oorlog bewezen dat de band met het Koninkrijk hun ernst is, zullen dan ook het geduld kunnen opbrengen. Maar bovenal zal het van belang zijn, aldus besluit H. de Wit zijn betoog, dat wederzijds vertrouwen de basis is en blijven zal.

De Gouverneur en de Geestelijkheid

In verband met de geruchten, die zowel hier als in Nederland verspreid worden, en die ons bevreemdden, omdat wij eerder het tegendeel veronderstelden, hebben wij, om inlichting en zekerheid te verkrijgen, ons tot een invloedrijk religieus gewend en gevraagd, of het waar was, dat de geestelijkheid zo tegen den Gouverneur gekant is, als de geruchten wilden.

Deze religieus fronste de wenkbrauwen en zei:

„Mijnheer, noteert U s.v.p. nauwkeurig, en drukt U het dik, opdat een ieder eens en voorgoed wete, wat die geruchten waard zijn. Ik weet, dat ik namens de priesters, de fraters en de zusters spreek, wanneer ik zeg, **dat ze volkomen uit de lucht gegrepen zijn en ieder fundament missen.**

Deze onwaarheden doen niet slechts schade aan den Gouverneur, maar ook aan ons, omdat wij verondersteld worden, verantwoordelijkheidsgevoel genoeg te hebben, om het gezag niet door het rondstrooien van praatjes te bestrijden. Bovendien worden wij verondersteld, genoeg gezond verstand te hebben, om verdiensten en fouten naar hun juiste verhouding af te wegen, en te zien, dat de eerste hier verre de doorslag geven.

Aan deze in ons zo noodzakelijke eigenschappen wordt ernstige afbreuk gedaan door de door U bedoelde geruchten. Wij zouden het dus zeer op prijs stellen, wanneer U ze wilde tegenspreken op een wijze, die aan iedere twijfel hieromtrent voorgoed een einde maakt".

Hetgeen wij hiermee dan ook gaarne doen.

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Van de heer dr. Philip de Haseth Möller, ontving onze persvertegenwoordiger een ingezonden stuk. Bij het lezen hiervan, merken wij (Ad. Versney.) echter op, dat bedoeld stuk geschreven is vóór de aanvang van de eerste openbare zitting. De gedachten, die de schrijver in be doeld schrijven ontwikkelt, menen wij (Ad. Versney.) onze lezers echter niet te mogen onthouden.

De Ronde Tafel Conferentie waaraan deelgenomen wordt door een Nederlandse delegatie, een delegatie die de Nederlandse Antillen vertegenwoordigt en een delegatie uit Suriname is de 27ste Januari 1948 in Den Haag geopend.

Waar drie delegaties in een vergadering bijeenkomen zou men zeggen dat het is om de onderlinge verhoudingen te regelen Maar in dit geval is het anders. De verhouding Nederlandse Antillen — Suriname speelt in deze geen rol, zodat de bedoeling van de conferentie meer is de toekomstige staatkundige verhoudingen Nederland — Nederlandse Antillen en Nederland — Suriname nader onder het oog te zien en zo mogelijk tot een regeling te komen, die alle drie partijen zal kunnen bevredigen.

De volgende beschouwingen zullen meer gewijd zijn aan de toekomstige verhouding Nederland — Nederlandse Antillen. Daar het gebiedsdeel Nederlandse Antillen uit zes eilanden bestaat en er zich decentralisatieneigingen vertonen kan men zeker aannemen, dat er zich bij de besprekingen vele moeilijkheden voor zullen doen en men zich verplicht zal zien de toekomstige staatkundige verhouding Nederland — Nederlandse Antillen te splitsen in de verhouding „Nederland — Curaçao", „Nederland — Aruba", „Curaçao — Aruba", „Curaçao — vier andere eilanden", **nl. Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba.** Als gevolg hiervan zal men kunnen krijgen ook de verhouding Nederland — 4 bovengenoemde eilanden.

Daar het wenselijk is voor een overzichtelijke bespreking, en de andere verhoudingen meer van secundaire aard zijn, zal men zich moeten beperken tot de verhoudingen Nederland — Curaçao, Nederland — Aruba en Curaçao— Aruba, dus van de economisch sterkere eenheden. De andere eilanden zijn economisch zwak en afhankelijk, zodat men mag aannemen, dat de leden van de delegatie, die de zwakke eilanden vertegenwoordigen gedurende de conferentie een rustige passieve houding zullen aannemen en afwachten wat de toekomst hun zal brengen.

Laten wij de staatkundige verhouding **Nederland — Curaçao** als de voornaamste en moeilijkste het eerst onder de loupe nemen.

De Grondwet spreekt wel van Gebiedsdeel in West Indië (?) en in Nederland heeft men de benaming van Minister van Koloniën etc. afgeschaft en hebben wij nu een Minister van Gebiedsdelen enz. Curaçao heeft (gedeeltelijk) gekozen leden van de Staten, maar wie enigszins bekend is met de toestanden op Curaçao zal moeten toegeven, dat de verhouding Nederland — Curaçao een zuiver **„Koloniale"** is. Vooral na de historische ontwikkeling van de laatste jaren klinkt dat woord **„koloniaal"** zeer onaangenaam in de oren van hen, die aangewezen zijn **„kolonisatoren"** te zijn. En laten wij meteen er bij zeggen, dat die „koloniale" verhouding al te dikwijls de oorzaak is van een slechte en onaangename verhouding tussen de Nederlanders, de in Holland geborenen, en de Curaçaoënaars. In Curaçao zegt men tussen de **„macamba"** en de **„yiu di Corsow"**. En die slechte verhouding is te begrijpen waar men zo dikwijls ziet dat de Hollanders een gevoel van superioriteit tegenover de gekoloniseerden aan de dag leggen.

„Koloniale" verhouding brengt met zich mee dwang van de ene kant en gedwongen passieve houding aan de andere kant. Indien men de geschiedenis van de staatkundige ontwikkeling van Curaçao leest bemerkt men, hoe dikwijls er onaangename wrijvingen zijn geweest door eigenlijk een heerser's systeem. De Curaçaoënaars moesten zich iedere keer dingen laten opleggen, waar zij niet van gediend waren. Soms moet men zich afvragen, hoe is het mogelijk, dat men zulke behandeling heeft kunnen verdragen.

Met het volgende wil ik het boven gezegde illustreren. Na de vorige wereldoorlog in het jaar 1922 is een belasting op inkomsten aanwas — verschil tussen inkomsten vóór en na de eerste wereldoorlog — op Curaçao ingevoerd. Bij de uitvoering van die belastingwet werd door den Gouverneur bepaald, dat de Nederlanders in Nederland geboren vrijgesteld werden van de betaling van die belasting, maar dat die gelden wel opgebracht moesten worden door de personen op Curaçao geboren. Zoals het gewoonlijk gaat beroept de Gouverneur zich in zulke gevallen op den Minister in Holland, een grootheid, die men in de koloniën niet bereiken kan. Het is bekend dat én de minister én de Gouverneur onwettig gehandeld hebben en niettegenstaande protesten voor het gerechtshof, handelingen, waarbij het prestige van het gezag ernstig geleden heeft, volksoploop etc. en men zich in Nederland van alles op de hoogte heeft kunnen stellen, is alles in de doofpot gestopt. Moet men niet kunnen begrijpen, dat men op Curaçao meer dan genoeg heeft van zulke wantoestanden en dat men nu in een verhouding moet en zal komen, dat men zich in eigen land een volwaardig burger gevoelt?

Waar op Curaçao zo dikwijls is gewezen op de wantoestanden op staatkundig gebied met de onaangename gevolgen van die, en men in Nederland zich altijd Oost-Indisch doof getoond heeft en daarbij een onaangename houtaine houding aanneemt ten opzichte van de „Koloniën" is het niet te verwonderen dat eindelijk, na de toezegging van H.M. de Koningin op 7 December 1942, na de algemene geestesverhouding in de hele wereld, na de afkondigingen van President Roosevelt, na de geboorte van de Verenigde Naties en artikel 6 van Linggadjati de bewoners van het eiland Curaçao, dat temidden van landen in Amerika ligt, die zich alle vrijgemaakt hebben, het hoogste tijd vinden dat er eindelijk een einde gemaakt wordt aan die wanverhouding?

Curaçao is klein, het aantal inwoners is ongeveer 80.000 maar het is zeer welvarend. Curaçao heeft zijn welvaart te danken aan zijn ligging en zijn haven. Het heeft geluk gekregen, dat er oliebronnen zijn in Venezuela. De olie en de prachthaven hebben de Koninklijke Petroleum Maatschappij naar Curaçao gebracht. Men weet op Curaçao dat was de „Koninklijke" niet gekomen, een andere oliemaatschappij dan zou zijn gekomen; waarschijnlijk een Amerikaanse, zoals dit het geval is op Aruba.

De C.P.I.M. is op Curaçao met haar reuze raffinaderijen de K.L.M. heeft daar een groot centrum gevormd, de K.N.S.M. heeft daar zijn hoofdagentschap in Amerika gevestigd. Curaçao weet zeer goed, dat de Nederlanders dat alles gedaan hebben, niet bepaald uit liefde voor het eiland, maar — gelijk Nederlanders dat plegen te doen als goede kooplieden — om geld te verdienen. Curaçao heeft natuurlijk niets tegen dat het Nederlanders zijn, die daar gekomen zijn. Het verheugt zichzelf daarover, maar het is niet te begrijpen, nu men zich daar welvarend en vrij voelt dat het uitschreeuwt, dat het nu toch zekere rechten wil hebben en dat de Curaçaoënaars, die aan hun eiland gehecht zijn niet wensen, dat zij verdrongen worden door Nederlanders die maar alleen komen om geld te verdienen en daarbij de Curaçaoënaars naar hun pijpen willen laten dansen.

En iedere Curaçaoënaar acht zich gelukkig dat enige zonen van het land hun verlangen naar vrijburgerschap, hun wil ook iets over hun land te vertellen willen hebben, zo hard uitschreeuwen, dat Nederland nu niet langer Oost-Indisch doof kan zijn, maar het moet horen.

Het spreekt van zelf, dat onder zulke omstandigheden dat de wil van die enige zonen gesteund door al hun landgenoten een grote morele kracht vormt. Een morele macht in deze tijd betekent veel. Nederland heeft geluisterd en heeft Curaçao uitgenodigd met een delegatie naar Den Haag te komen om aan de Ronde Tafel Conferentie met een Nederlandse Delegatie, de staatkundige verhouding Nederland — Curaçao aan een onderzoek te onderwerpen. Niet te verwonderen is het, dat de Curaçaose Delegatie weten wilde wat de basis van de besprekingen zal vormen, anders komt men na vele beloften toch niet verder. Laten wij het rond uit zeggen: Curaçao is wat wantrouwend geworden. Niet dan na enige verwikkelingen heeft de Minister van Gebiedsdelen, Voorzitter der Conferentie, de delegatie enige toezeggingen gedaan, waardoor in de Conferentie verdere besprekingen konden plaats hebben. Na regeling van procedure en enige maatregelen, die voor zo'n Conferentie genomen moeten worden zoals vorming van een Centrale Sectie, bepaalde commissie voor bestudering van enige zaken, wachten wij nu op de eerste openbare plenaire zitting, die misschien tegen 10 Februari zal plaats vinden.

Dr. Philip de Haseth Möller.

Missie Nieuws

MONSEIGNEURS' TOESTAND VERSLECHTERD.

Maandagochtend vertrok Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, naar Aruba in gezelschap van de hoogeerwaarde Pater Spekle. Na aankomst voelde Monseigneur zich ten zeerste vermoeid en in de avond had Hij een aanval te doorstaan, die het ergste deed vrezen, zodat een bediening noodzakelijk was. Gelukkig is het ergste gevaar weer geweken.

LIJDENSMEDITATIE TE GROOT KWARTIER.

Hedenavond om half acht zal pastoor B. A. Schipper O.P. in de kerk van Groot Kwartier de lijdensmeditatie in het Nederlands houden.

Het Nederlands Mannenkoor „Laus Deo et Mariae" zal daarbij toepasselijke liederen zingen.

REQUIEMMIS VOOR PATER ELIE.

Hedenmorgen werd in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouwe van de Berg Carmel een Requiemmis opgedragen voor de zielerust van de zo diepbetreurde Pastoor Elie. Zeer velen kwamen hun dankbaarheid en toegenegenheid voor de overleden Herder tonen door bij deze H. Mis tegenwoordig te zijn.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Renegades" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Below the deadline" 8 uur.

ROXY: „Hold that blonde" 7 uur; „San Demetrio London" 9 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van de wijkverpleging wordt tot en met 7 Maart as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, telefoon 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 7 Maart as. worden waargenomen door Botica Juliana (Punda), Julianaplein No. 6, tel. 2400 en door Botica Del Pueblo (Otrabanda), Bredestraat 82, tel. 2218.

CUROM:

Dinsdag: 6.30 Kinderuitzending voor de kleintjes in het Nederlands, o.l.v. Mej. D. Ensing; 6.50 Dinermuziek; 7.20 Uitzending in het Papiament; 1) Nieuwsbulletin; 2) Instrumentale muziek; 7.35 Operaconcert, een ouverture programma; 8 Nieuwsbulletin; 8.15 Kamermuziek; 8.30 de Heer W. Meyer vervolgt zijn serie radio-lezingen, „Grepen uit de Geschiedenis"; 8.45 Master's Music Room presenteert; 9.30 De wereld schrijft...... Overzicht van perscommentaren; 9.35 Metropool-programma (klanken uit de grote wereldstad); 9.55 Korte samenvatting van het voornaamste nieuws van de dag.

Woensdag: 12 Opening en programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuwsbulletin; 12.45 15 minuten met het duo Espin — Guanipa. Een kwartiertje Zuidamerikaanse muziek.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN. C.P.I.M.

Dinsdag.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur A. R. Th. Henze, tel. 462.

Personeel Afdeling: W. Lambij, Mauritslaan 15, tel. 330.

Materialen Afdeling: M. Gautier, Amerikanenkamp, Bungalow C-5, tel. 558.

C.S.M.

Rederij: H. B. Henegouwen, tel. 246.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458—551; 23 — 8 uur A. Bloemink, tel. 248.

Dok Afdeling: W. J. v.d. Heydt, tel. 839.

Bioscoopprogramma: Theater Asiento: Dinsdag 2 Maart 1948: „Californië". Toegang boven 16 jaar.

Journalist interviewt Journalist

door

Ad. Versney.

Curaçaos Persvertegenwoordiger bij de R.T.C.

Het is geen alledaagse bezigheid, dat de ene journalist de ander interviewt. Immers, zij hebben beiden zo veel te vertellen, dat het wel eens zou kunnen dat de een niet aan het woord komt. Wij troffen de heer Daal aan in Kasteel Oud Wassenaar, waar hij voor de veranda in diep gepeins verzonken stond. Ach, het leven op deze bevroren vijver, waar kinderen zich ware kunstenaars tonen op de schaats trok zijn volle belangstelling. Wij hebben wel eens meer gezegd, dat er weinig nieuws is — het grote nieuws moet nog geboren worden, wanneer de heren Jonckheer en van der Meer naar de Minister zullen schrijven waarin zij nogmaals hun standpunt ten overvloede zullen toelichten — zodat wij den heer Daal voorstelden eens zijn mening te laten horen over alles wat met Nederland en de R.T.C. in verband houdt. En onze lezers zullen begrijpen dat een kop thee in de prachtige marmeren hal van het kasteel het interview beter zou doen vlotten dan in de kamer van onze vriend Luis ,die nauwelijks aanspraak kan maken op kamer, maar er uitziet als een redactiebureau.

Wij maakten van de gelegenheid gebruik de heer Luis Daal te vragen naar zijn mening over het in ons „Nos Lucha" van 16 Februari gepubliceerd artikel, wij bedoelen de samenspraak tussen Juancho, Emil en Momon, die natuurlijk in Curaçaose kringen zeer sterk de aandacht heeft getrokken. De Heer Daal verklaarde lachend, dat hij er zich niet van bewust is iemand tot „held van deze strijd" te hebben verheven. U weet trouwens zelf wel, dat objectiviteit voor een journalist een „conditio sine qua non" is. Het nieuws uit het kasteel heb ik weergegeven zoals zich dat heeft voorgedaan. Dat de Democraten de aandacht hebben getrokken door hun houding, kan men mij toch moeilijk in de schoenen schuiven. Men doet groot onrecht indien men mij, of mijn krant waarvoor ik hier uitgekomen ben, daarvan beticht. Aangezien ik bij deze conferentie, evenals bij andere zaken waarbij ik als journalist betrokken ben, geen rekening heb te houden met „partij politiek" in de breedste zin van het woord in tegenstelling tot de Democraten en Doctor Da Costa Gomez, die daar ter dege voor hun respectievelijke partij moeten optreden, kan ik mij voorstellen, dat het niet altijd mogelijk is de sympathie van beide groepen tegelijk aan mijn zijde te weten.

Toen ik derhalve de heer Luis Daal vroeg welke overtuiging hij had ten aanzien van het werk door Dr. Da Costa Gomez hier verricht, antwoordde hij, dat Dr. Da Costa Gomez ongetwijfeld veel technisch-juridisch werk verzet heeft en nu nog doet. Evenwel kan ik mij moeilijk nu daarover uitlaten waar dat werk zich in de boezem van besloten vergaderingen en besprekingen voltrokken heeft. Dat ik in mijn verslagen alleen de heer Eman, Yrausquin, Jonckheer en Van der Meer zou noemen, is een mededeling, die geheel bezijden de waarheid is. Het door Gerharts, Curiel, Plantz en Dr. Da Costa Gomez naar voren gebrachte, respectievelijk in het openbaar gezegde, of gedane, heb ik niet nagelaten in mijn redactionele kolommen naar voren te brengen, zoals trouwens iedereen die de Spaanse taal machtig is heeft kunnen lezen."

„Nu wij het toch over Dr. Da Costa Gomez hebben", aldus ging Luis Daal verder, „zou ik gaarne van de gelegenheid gebruik willen maken uitdrukkelijk het volgende te zeggen. Er zijn mensen, die mij hebben getracht te overtuigen, dat ik in de persoon van de meester-dcotor — een persoon, een Curaçaoënaar, waarvoor ik persoonlijk grote bewondering en achting heb — absoluut een halve godheid moet zien zoals die mensen, dat blindelings doen. Mijn persoonlijke visie is dat ik in de Meester Dokter niet anders zie dan een mens, aan wiens vaderlandsliefde het zij nogmaals uitdrukkelijk en overbodig gezegd, men niet behoeft te twijfelen, die als mens zich ook kan vergissen. Als hij als mens fouten kan maken, kan hij deze ook maken in zijn qualiteit van politicus, maar dat doet aan de persoon van de Meester Dokter niets af. Bovendien ben ik op deze reis, en eerlijk voegde Luis er aan toe, misschien meer dan de schrijver van bedoeld samenspraakje in Nos Lucha, in de gelegenheid geweest om alle delegatieleden van nabij gade te slaan. Op het toneel van de politiek zowel als achter de coulissen daarvan.

Maar ach, besloot de heer Daal, wij zullen ons maar niet druk maken, er is in menig krant zo gesproken over een storm in een glas water. Mogen wij deze goede Nederlandse uitdrukking van toepassing brengen op het geen zich nu heeft afgespeeld in en rondom de „Nos Lucha"-kring dan zouden wij kunnen spreken van een zacht zomerbriesje in een halve vingerhoed."

Om het gesprek van de warme West weer te brengen naar het koude Nederland, vroegen wij de heer Daals bevindingen van de winter. Als aardige bijzonderheid weten wij te vermelden, dat onze geachte collega de enige man uit het Caraïbisch Gebied is, die van de nadelige invloeden van klimaatswisseling in de vorm van griep, keel-aandoeningen, verkoudheid, hoofdpijn en alles wat daarmee in verband staat, verschoond is gebleven.

Misschien dat het komt, door de eerste vier uitgesproken zomerdagen van Februari, die hem wellicht immuun hebben gemaakt tegen ziek worden. De sneeuw was voor hem geen geheim meer, in New York heeft hij sneeuw volgens Amerikaanse opzet kunnen bewonderen. In Nederland klein van opzet, namelijk kleine vlokjes in minimale hoeveelheden.

Zonder Benes zou er geen Republiek zijn

Wat zou de aard zijn van de vonk? Volgens mij zal het iets immaterieels zijn, een inspiratie. Het kan misschien voortvloeien uit de diepe liefde van President Eduard Benes en zijn geloof in de beginselen voor welke deze wijze en oude revolutionnair het leven van zijn vrouw gewaagd heeft, om zodoende te helpen aan de opbouw van de Republiek. Ik wil hiermede niet de suggestie doen als zou deze „geinspireerde vonk" het gevolg moet zijn van een onmiddellijke actie van Dr. Benes. Hij verkeert niet in de toestand om een onmiddellijke actie te voeren. Deze inspiratie kan ontstaan uit wat hij gedaan heeft in het verleden en niet van wat hij momenteel doet. Maar komen zal het. Indien er iemand is, die Tsjechoslowakije uit deze nood had kunnen helpen, dan zou het zeker Benes geweest zijn. Doch ongelukkiger wijze heeft deze crisis hem in een helemaal niet gezonde toestand getroffen. De jaren van strijd tegen de dood en het verzet tegen de onderdrukkers hebben veel van zijn gezondheid gevergd. Hij heeft toen zijn volk georganiseerd in de ondergrondse bewegingen en vormde de macht van het verzet. Thans wreekt dit zich op zijn physieke gesteldheid.

Benes is in het jaar 1884 geboren Hij was een der tien kinderen uit een boerengezin Hij doorliep zijn studie op de Karel Universiteit te Praag en behaalde later een graad in de philosophie te Dijon. Op de Karel Universiteit ontmoette Benes toentertijd Dr. Thomas Masarijk, die alda.r professor was. Zij werden dikke vrienden en tevens waren zij de twee samenzweerders die streden om het Tsjechisch volk te bevrijden van Oostenrijk — Hongarije teneinde een eigen Republiek te vestigen.

Masarijk heeft eens verklaard: „Zonder Benes waren wij nooit in staat geweest een Republiek te vestigen". In het jaar 1914 verenigden zij zich in een politieke conspiratie tegen de Oostenrijks — Hongaarse regering.

Toen de wereldoorlog uitbrak ging Masarijk naar Zwitserland om het werk te verrichten, welk hem gemaakt heeft tot vader van de Republiek. Benes bleef in Praag en bouwde een ondergrondse beweging. Juist op het ogenblik dat de Oostenrijkse politie hem zou gevangen nemen, gelukte het hem te ontsnappen. Hij vluchtte naar Zwitserland alwaar hij zich voegde bij Masarijk.

In Zwitserland voerden toen Masarijk en Benes hun historische campagne, welke geleid heeft tot het vestigen van een Republiek. Een vrije Tsjechoslowaakse Republiek. Deze Republiek zag het licht in het jaar 1918. Toen werd uit de oude Oostenrijkse en Hongaarse provincies Tsjechoslowakije gevormd. Deze Republiek werd toen door de geallieerden erkend, dank zij de steun van president Wilson.

Masarijk werd de eerste president van de Republiek en Benes werd zijn Minister van Buitenlandse Zaken. In deze functie heeft Benes Tsjechoslowakije 17 lange jaren gediend. Toen Masarijk in het jaar 1935 wegens gezondheidsredenen moest aftreden volgde Benes hem op als president. Hij bleef Tsjechoslowakije regeren totdat de Duitsers dit land bezetten. Benes bleef niettegenstaande de bezetting, toch nog hoofd van de Tsjechoslowaakse regering in ballingschap. Buiten al zijn andere plichten zag Benes nog de kans om zeven maal de functie te bekleden van president van de raad van de Volkenbond.

Het bovenstaande geeft U enigszins een beeld van een der twee grootste nationale helden van Tsjechoslowakije. Masarijk is dood en het volk stelde zijn vertrouwen in Benes. Het is aannemelijk, dat zijn arbeid als een inspiratie zullen blijven voortleven onder het volk. Deze inspiratie zal dan wel vroeg of laat een vonk kunnen veroorzaken, die Tsjechoslowakije zal doen ontwaken en ten strijde zal aanzetten voor de vrijheid. Indien dit gebeurt, zullen ook de andere slavische volkeren volgen, totdat er een waar verzet zich uitspreidt over de door de communisten beinvloedde zone van Europa.

ASSEPOESTER. . . .

Gisteravond werd door de leerlingen van de Hendrik- en Wilhelminascholen in Roxy de kinderoperette 'Assepoester' opgevoerd onder leiding van de heer R. Gehrels. Precies om 8 uur zoals het programma vermeldde — een zeldzaam verschijnsel op Curaçao — begon de uitvoering, die een groot succes werd. Alle kinderen — die ene meer de andere minder — gaven hun beste krachten en toewijding aan de hun toevertrouwde rollen en daardoor werd het voor de toeschouwers een prettige avond. Het heeft weinig zin de speelstertjes en spelertjes ieder apart een pluim op de hoed te steken. Zij deden allen hun best. Jammer was het, dat zeker achter in de zaal de text der zang practisch niet te volgen was. Veel zou onsziens daaraan verbeterd kunnen worden, als er meer naar de zaal toe wordt gezongen. Dat is een quaestie van plaatsing der spelers. Een groot succes was voorwaar de costumering, waaraan zeer veel zorg besteed werd. Ook het toneel was in de puntjes. De volle zaal toonde zich dankbaar voor het genotene. De heer Gehrels en allen, die medewerkten tot het welslagen van het stuk, kunnen tevreden zijn. Dinsdag- en Vrijdagmiddag zijn er voorstellingen voor de jongere kinderen. Zij zeker zullen zich ten zeerste amuseren met deze aardige operette.

GEZELSCHAP ROSEL VERTREKT

Heden vertrekt de heer Fernand Rosel met de gezusters Flores naar Aruba.

Aldaar zal het gezelschap Rosel optreden in het Chain Theater. Van Aruba uit maakt dit gezelschap een tour naar Caracas, Trinidad en Jamaica.

De heer Jose M. Hellburg, geen onbekende op dit gebied, zal als impresario voor dit gezelschap optreden. Ongetwijfeld een zeer goede aanwinst.

Wereldnieuws

BEROEP OP TSJECHISCHE LANDBOUWERS.

Op een bijeenkomst der Tsjechoslowaakse landbouwers werd door verschillende sprekers een beroep gdeaan op de boeren, om voedsel voor de arbeiders te produceren, teneinde het twee jarig industrieel plan te doen slagen.

Premier Gottwald Klement vertelde aan de Nationale Vergadering, dat degenen die een land bewerken, dat groter is dan 50 hectaren, de verzekering krijgen, dat dit land hun eigendom wordt. De Minister van Landbouw, Julius Duris bood een programma aan van tien punten. Dit programma is gebaseerd op de mechanisering van het boerenbedrijf alsmede subsidies voor de landbouwers. Er zullen ook grote leningen worden verschaft aan diegenen, die hun bedrijf willen mechaniseren en hun huis moderniseren.

VERSTERKING TURKSE LEGER.

Het Noordamerikaanse leger maakte bekend, dat ongeveer 100 lichte tanks gezonden werden naar Turkije als onderdeel van het Turkse legerprogramma. Men ontkende het bericht, dat de tanks aan boord geladen werden van Turkse schepen en dat zij bestemd zouden zijn voor Spanje.

ENGELAND — GUATEMALA.

De regering van Guatemala heeft de Verenigde Staten laten weten, dat zij er voor is, dat haar twist met Engeland behandeld zal worden door het Internationale Hof van Justitie. In een nota, die gezonden werd aan alle Amerikaanse Republieken, deelde Guatemala mede, dat Engeland oorlogsschepen gezonden had naar de Guatemalaanse wateren. De nota zeide nog, dat het geschil voorgelegd zal worden door het Internationale Hof.

PERON ZIEK.

Alhoewel er geen officieel bericht werd bekend gemaakt, is het zeker dat president Peron van Argentinië gisteren ziek is geworden in zijn zomer-residentie en dat een operatie heeft plaats gevonden. Vele autoriteiten gingen naar het hospitaal om hem te zien, maar slechts zijn vrouw, de vice-president en de ministers van Oorlog en Buitenlandse Zaken werden bij hem toegelaten.

HET GEVAAR VOOR ITALIE.

De Italiaanse premier de Gasperi, aldus seint Frank Brutto uit Rome, heeft verklaard, dat het lot van Tjechoslowakije het grote gevaar is, dat Italië tegemoet gaat. Deze verklaring deed Gasperi op het regionale congres van de Christelijk Democratische jeugd te Noord Ancona. De premier viel de communistische leider Togliatti Palmiro aan, omdat laatstgenoemde hem beschuldigd had wegens het verstoren van de verkiezingsvrede. Misschien weet Togliatti niet, dat het gevaar, dat wij tegemoet gaan in Tsjechoslowakije geconcentreerd is.

Duizenden hadden zich te Ancona verzameld teneinde de Christelijk-Democratische leider te horen. Premier de Gaspori prees de Noordamerikaanse hulpverlening aan Italië. Hij deed scherpe aanvallen op de uiterste linkse partijen, en zeide: „De redding voor Italië kon slechts uit Noord-Amerika komen".

SMOKKEL IN ZWAARGEWICHT WATER.

De Duitse politie heeft 11 mensen gearresteerd op beschuldiging van het smokkelen van zwaargewicht water. Deze vloeistof wordt gebruikt bij atomische experimenten. De Noordamerikaanse autoriteiten hebben belang bij de grondbeginselen der verhouding van dit zwaargewicht water met de atoom-energie. De politie deelde mede dat acht flacons, die gevuld waren met deze vloeistof in Noorwegen waren verborgen nadat de Britse commando troepen de Duitse onderzoekings apparaten aldaar hadden. De politie bericht voorts nog, dat deze flessen naar de universiteit van Munich waren gebracht in het jaar 1945. De natuurkundige professor ligt in zijn tuin begraven. Hij werd enige dagen later door een granaat gedood. De echtgenote van de professor, aldus de politie, bekende na twee jaar nog in het bezit der flessen te zijn. Verleden jaar heeft zij zaken gedaan. Zij verkocht elk dier flessen voor 40.000 mark per stuk. Dit komt ongeveer neer op 400 dollars.

HUBERT RIPKA VERTROKKEN.

Intieme vrienden van Hubert Ripka, de ontslagen Tsjechoslowaakse Minister van Handel, hebben medegedeeld dat hij met zijn vrouw en twee kinderen het land verlaten heeft. Het viertal reist met wettige paspoorten, welke zij verkregen hebben van den Minister van Buitenlandse Zaken. Waar zij naar toe gaan, is nog niet bekend. Laurence Steinhardt de Noordamerikaanse ambassadeur werd gevraagd of hij, de Britse en de Franse ambassadeurs Praag zullen verlaten. Steinhardt antwoordde: 'Ik weet er niets van af'.

SABOTAGE COMPLOT ONTDEKT.

Een bevoegde bron deelt mede, dat meer dan zestien officieren en matrozen gevangen zijn genomen op beschuldiging van een poging om de Griekse marine te saboteren. Enkelen hunner waren in actieve dienst terwijl weer anderen reeds ontslagen waren. De berichtgever deelt mede, dat diegenen die gevangen zijn genomen leden zijn van een „communistische organisatie". Deze organisatie bestaat hoofdzakelijk uit ontslagen zeelieden ten tijde van de muiterij in het Midden Oosten in het jaar 1943.

In Maart werd er voldoende explosieve stoffen aan boord van de torpedojager 'Miaoulis' gevonden, om dit schip te doen opblazen. Het gebrek aan verbindingsdraden belemmerde dit echter.

Dezelfde bron deelt mede, dat de stoomturbines van de destroyer 'Creta' danig vernield zijn vanwege een chemische stof, welk in de lubricating olie gedaan werd. De beschuldigden werden enkele dagen geleden opgehaald door de marine-politie.

DE WIL DES VOLKS.

De Ministers van het nieuw Tsjechoslowaaks kabinet vertelden aan de buitenlandse verslaggevers, dat de gebeurtenissen welke de vorige week hebben plaats gevonden en waardoor de communisten de macht in handen kregen, de wil des volks was.

Vaclav Kopecky, communistisch Minister van Voorlichtingen, vertelde op een persconferentie, dat men nog niet beschikt over de juiste getallen betreffende de gearresteerden en de personen, die uit hun functies ontslagen zijn of zullen worden. Ook weigerde hij bekend te maken, welke de Westerse mogendheden zijn, die volgens premier Klement Gottwald de reactionnairen steunen.

Morgen zal het nieuwe kabinet voor het eerst vergaderen. De communistische leiders hebben reeds beloften gedaan aan de landbouwers en werklieden. Een Minister wist aan de verslaggevers te vertellen, dat er constitutionele verkiezingen gehouden zullen worden op de voorgeschreven tijd, nog voordat het parlement op 7 Juni zal worden opgeheven.

Alois Nuemann, een nationaal socialistische Minister, zeide echter, dat de crisis en de verfromeling van de wetgeving een wettige uitstel kunnen veroorzaken. Kopecky zeide dat aan de buitenlandse correspondent vergunning gegeven zal worden om de verkiezingen te verslaan.

Anton Gregor, communistisch Minister van Buitenlandse Handel zeide te hopen, dat Tsjechoslowakije de handelsbetrekkingen met het Westen zou kunnen handhaven. Zaterdag is er een delegatie naar Brussel vertrokken om te beraadslagen over een handelsverdrag met België. Gregor zeide: „Wij zullen onze verplichtingen nakomen en wij hopen, dat anderen zulks ook zullen doen."

Op een gestelde vraag antwoordden enkele nieuwe Ministers, dat zij tot de minderheid van hun partijen behoorden. Zij nemen echter wel aan, dat J. Plojhar en Alois Peter resp. ministers van Gezondheid en Verkeer, uit de Katholieke democratische partij gezet zijn. De Minister, die dit verklaarde, zeide, dat de reactionairen in de partij hiervan de schuld dragen.

Zdenek Fierlinger, de nieuwe Minister van Industrie, heeft verklaard, dat de vorming van de nationale comité's door het land een noodzakelijkeovergangsmaatregel was.

Zowel hij als de andere ministers verdedigden hun activiteiten en beweerden dat de constitutie aan dergelijke groepen permitteert om de wens des volks ten uitvoer te brengen.

Kopecky zeide, dat het volk van Tsjechoslowakije verontwaardigd is over de verhalen in de buitenlandse pers, volgens welke er een „volksrepubliek" gevestigd is. Hij zeide dat het nog nooit is voorgekomen, dat een revolutie op een dergelijke vredelievende wijze heeft plaats gehad, als dit het geval was in Tsjechoslowakije.

A. V. ALEXANDER AAN HET WOORD.

Tom Williams seint uit Londen, dat de Minister van Defensie, A. V. Alexander, verklaard heeft, dat Engeland sterk moet zijn in verband met de moeilijkheden in West-Europa, daar zij weder over de wereld verspreid kunnen worden. Niemand kan momenteel twijfelen, aldus Alexander, aan de huidige moeilijke situatie van de wereld. Wij moeten daarom een sterke verdediging hebben, zeide de Minister bij de opening der debatten in het Lagerhuis over de begroting van de verdediging.

De bedoeling van Alexander was om het regeringsprogramma van de Labourpartij te verdedigen. Dit programma houdt in, dat de legertroepen gereduceerd worden teneinde tegemoet te komen aan de grote behoefte van werkkrachten. Doch ook verdedigde hij het principe van de militaire conscriptie. Alexander zeide: „In een dergelijke wereldtoestand kan geen enkele verantwoordelijk Minister bezegelen een verzaking van zijn nationale plichten. Dit zou onze vrienden doen ontmoedigen."

DE „SHEFFIELD".

De Engelse kruiser „Sheffield" ankerde twee dagen eerder te Belize. Dit is geschied uit voorzorgsmaatregel tegen een eventueel grensincident door Guatemala. De troepen aan boord van de „Devonshire" zijn bestemd om de Britse levens en eigendommen veilig te stellen. De koninklijke marine van de „Sheffield" is reeds aan land gezet.

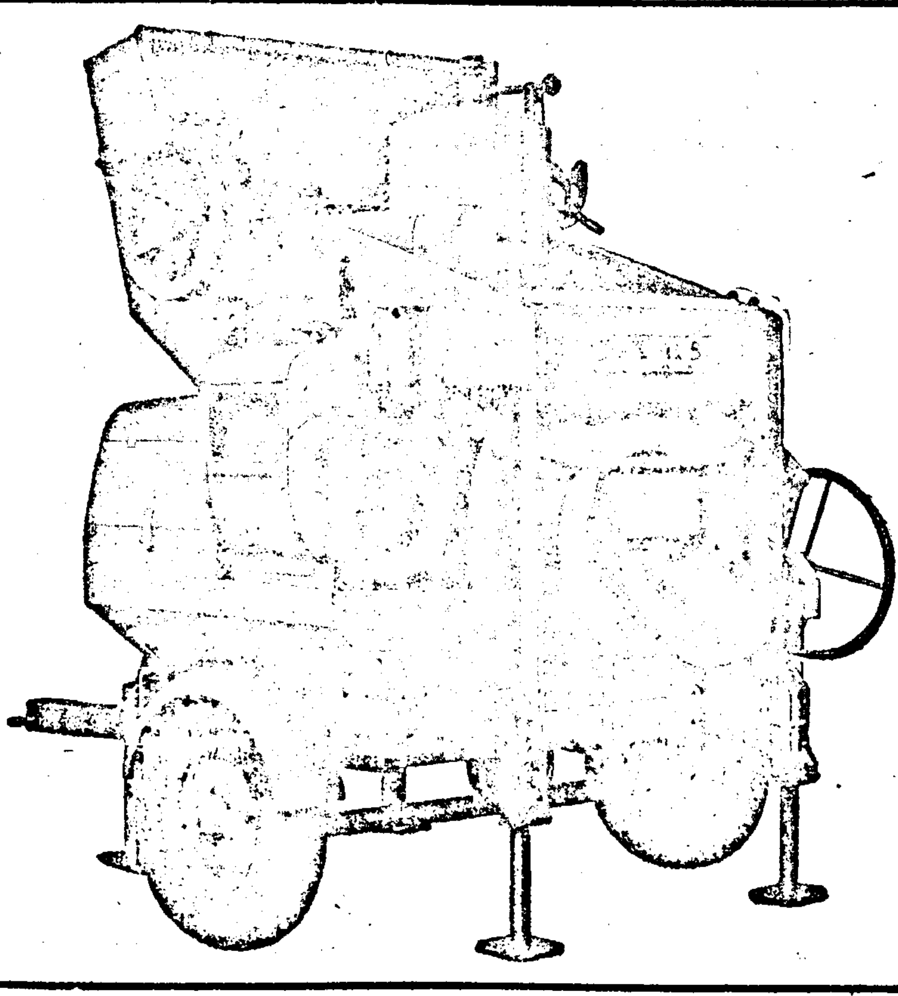
BELGISCHE ARTSEN DREIGEN MET STAKING.

Op een persconferentie te Brussel heeft dr. Titeca, de voorzitter van het algemeen Belgisch verbond van geneesheren, medegedeeld, dat de Belgische artsen het werk zullen neerleggen, behalve voor dringende gevallen, indien de Regering er toe overgaat lijfsdwang toe te passen, wanneer ratsen weigeren het onlangs door de Regering ingevoerde quitantieboekje te gebruiken.

De Belgische Regering is er toe overgegaan de artsen het gebruik van een speciaal quitantieboekje voor te schrijven teneinde belastingontduiking onmogelijk te maken. Hoe groot deze belastingontduiking voor de Belgische geneesheren is, blijkt wel uit een uitlating van de Minister van Financiën, onlangs in de Kamer gedaan, volgens welke 42 pct. van de artsen tegenover de fiscus verklaard heeft jaarlijks minder dan fr. 50.000 te verdienen, een inkomen, dat dan ongeveer overeen zou komen met dat van een arbeider.

Het algemeen Belgisch verbond van geneesheren is over het invoeren van dit quitantieboekje in het geheel niet te spreken. Volgens dr. Titeca gevoelen de geneesheren zich gekwetst in hun prestige en zij zien in dit nieuwe quitantieboekje een schending van het beroepsgeheim, daar van elke quitantie een afschrift aan defiscus moet worden gezonden.

Uit een ingesteld referendum over 7000 artsen is gebleken, dat van de 5439 artsen er 5200 zijn, die het quitantieboekje niet gebruiken en bereid zijn aan elke artie tot afschaffing er van deel te nemen.

Van her en der.

PRESIDENT OF GEEN PRESIDENT?

In Costa Rica, voornamelijk in de hoofdstad San Jose, heerst er momenteel een politieke spanning.

Men wacht af op de beslissing van het Congres of het de bekendmaking van het scheidsgerecht, die de uitgever Otilio Ulate tot president verkozen heeft verklaard, zal verwerpen of niet. Om 2 uur wordt de zitting van het Congres geopend.

Rafael Calderon Guardia, ex-president van Costa Rica, wordt gesteund door de republikeins nationale regeringspartijen. Hij heeft aan het Congres verzocht de verdeling der stemmen te anuleren. Het scheidsgerecht gaf aan Ulate 54931 stemmen tegenover 44438 stemmen aan Calderon. Drie leden van het Congres hebben het rapport van Max Koberg ondertekend en vroegen het Congres om een beslissing te nemen.

In de maand Augustus jl. tekenden zowel de candidaten als enkele regeringsautoriteiten een verdrag, waarin zij zich onderwierpen aan een eventueel besluit van het scheidsgerecht. De regeringsleden van het Congres overtreffen de oppositie in getal. De verhouding is als twee tot een Niettegenstaande dit feit hebben de opposerende leden van het Huis verklaard alle pogingen te zullen aanwenden, opdat de regeringsleden van de verkiezing niet teniet doen.

De congresleden J. Albertazzi Avendano en Jaime Cerdas Mora hebben gezegd, dat zij een resolutie zullen indienen, opdat het Congres het rapport van de scheidsgerecht zou verwerpen daar de verkiezing een bedrog is geweest.

Het congreslid Otto Cortes van de oppositie heeft verklaard dat hij een resolutie zal indienen opdat het Congres zou verklaren dat Ulate wettig gekozen is en dat hij op 8 Mei om 12 uur des middags ingehuldigd zal worden. De regeringspartijen hebben een massademonstratie georganiseerd voor het congressioneel bureau.

PRESIDENT TRUMAN VOOR ZICH ZELF GEEN TIJD.

Te Key West verklaarde president Truman dat, het presidentieel verkiezingsjaar zeer slecht uitkomt voor de regeling van de Noordamerikaanse buiten- en binnenlandse aangelegenheden. Dit gaat alle problemen aan. De persliedén drongen aan om in details hieromtrent te treden. De president zeide toen, dat volgens hem de buitenlandse situatie in het algemeen en het binnenlandse programma door de beide partijen op verschillende wijze worden bekeken.

„Wat kunt U ons vertellen over Uw eigen candidaatschap voor het jaar 1948?" vroeg een journalist den president. Truman antwoordde dat hij het te druk heeft met de buitenlandse aangelegenheden en de binnenlandse problemen, zodat hij geen tijd overhoudt om aan zichzelf te denken.

MOET NOORDAMERIKA RUSLAND WAARSCHUWEN?

De ochtendbladen in Londen hebben bijna unaniem allen een beroep gedaan voor een actie om de Russische expansie tegen te gaan. Treffend is het wel, dat zowel in de rechtse als in de dagbladen der middenpartijen dergelijke artikelen verschenen zijn. Het conservatief dagblad „Daily Graphic" zeide: Noordamerika moet formeel en nadrukkelijk aan Rusland mededelen, dat indien hij zich nog een mijl voort beweegt in Europa een regen van atoombommen boven de Sovjet Unie zal neerstorten. De Daily Herald, een orgaan van de arbeidersbeweging kwam uit met als hoofdartikel „Vrede of Oorlog?" Dit blad verklaarde dat de Sovjet politiek onheilspellend is en dat de Westerse mogendheden zorgeloos zouden zijn, indien zij de gevolgtrekkingen daarvan niet willen inzien. Wij mogen er echter wel aan toevoegen, dat de Westerse volkeren niet tevreden zullen zijn met een uitlokking van een conflict. Integendeel, zij moeten nieuwe pogingen aanwenden om op de een of andere wijze met Rusland samen te werken in een wereld broederschap. Dit werd immers op de conferentie te San Francisco ter tafel gebracht.

WIE DE HOED PAST.....

Op een „tea" in een der grootste hotels van Parijs kreeg de elegante wereld onlangs de nieuwste snufjes op het gebied van damesschoeisel te zien. Werd het damesbeen, dit sieraad van het straatbeeld, reeds door lange rokken bedreigd, thans staat het bloot aan een van beneden opponent 'offensief van de H.H. schoenkunstenaars, die halve laarsjes voorschrijven, het liefst met knopen. Hoogte van de hak 8 cm., voor het avondschoentje 12 cm. Ook op het gebied van de hoeden is er iets gaande, niet zozeer wat de modellen, maar wat de organisatie betreft. Een dame, natuurlijk een gravin, die weet hoe weinigen zich vandaag een hoedje van 8000 francs kunnen permitteren, dat ze naar Parijse zede hoogstens tweemaal mogen dragen, heeft een hoedjesverhuurbureau opgericht, waar men uit honderd modellen keus kan doen.

Kosten: 350 tot 1000 francs per keer. Een abonnement voor twee maanden, recht gevend op twee hoeden per week, komt op slechts 5500 francs. De telefoon staat er niet stil.